

2.
3.
4.
5.
6.
7.
1.
1.
2.

I. N. D. N. J. C.

DISSERTATIO JURIDICA ¹⁶

DE

PERSONIS

FEVDICA. ^{1719/1 a}

PACIBVS,

von

Lebens = fähigen Personen /

QVAM

ADIVVANTE DIVINO NVMINE ⁽¹⁶⁾

PRÆSIDE

JOHANNEN HENRICO

BOECLERO,

Vtriusque Juris Doctore,

& Juris Publici Professore,

SOLENNITER defendet

¹⁷ die Dec. ~~1719~~. ANNO M DCC XIX.

ANTONIVS SIGFRID

DE BERNHOLD, Eques Alifatus.

ARGENTORATI,

LITERIS JOHANNIS PASTORII.

M. D. C. C. C. X. I. I.
DISSERTATIO JURIDICA
DE
PERSONIS
FEVDI CA.
PACIBVS.
AUCTORITATE DIVINA
P. R. E. S. I. D. E.
JOHANNIS HENRICO
BOECLERO,
Vniuersitatis Doctoris
et Juris Publici Professoris
SOLLENNITER DEFENSIT
ANTONIVS SICERID
DE BRINNOLD, P. D. A. A. S.
P. R. E. S. E. N. T. I. A. L. I.
LITTE. JOHANNIS PASTORIS

REGIÆ
SVÆ CELSITVDINI
SERENISSIMÆ PRINCIPI
AC DOMINÆ,
DOMINÆ
CAROLÆ ELISABETHÆ,
DVCI
PALATINO - BAVARÆ,
REGIÆ
SVÆ CELSITVDINIS
SERENISSIMI PRINCIPIS
AC DOMINI,
DOMINI
PHILIPPI,
LVDOVICI MAGNI
FRATRIS QVONDAM
VNICI,
DVVIS AVRELIANENSIS, VALES-
ENSIS, CARNVTENSIS ET NE-
MVRCENSIS
VIDVÆ,
PRINCIPI AC DOMINÆ MEÆ
CLEMENTISSIMÆ.

REGIAE
SVE CESITVDINI
SERENISSIMAE PRINCIPIS
AC DOMINAE
DOMINAE
CAROLAE ELISABETHAE
DVCIS
PALATINO-BAVARAE
REGIAE
SVE CESITVDINI
SERENISSIMAE PRINCIPIS
AC DOMINAE
DOMINAE
PHILIPPINE
LVDOVICI MAGNI
FRATRIS QVONDAM
VNICE
DVGIS AVELLANENSIS VALEST-
ENSIS, CARNVTENSIS ET NE-
MARCENSIS
VTDVAE
PRINCIPIS AC DOMINAE MARIE
CERMENTISSIMAE

SERENISSIMA
PRINCEPS,
DOMINA CLEMENTISSIMA,

Vod si non TIBI, SE-
RENISSIMA PRINCEPS,
sed alij in excelso fa-
stigio positæ foeminæ literarium

A 3

hoc-

✿)o(✿

hocce opusculum consecrarem,
pertimescendum mihi merito
foret, ne gravem multorum re-
prehensionem incurrerem. In-
decorum enim censeretur, ver-
ba facere velle de iis rebus, à
quibus muliebris sexus alienus
plerunque esse videtur. Nunc
vero cum eo honore mihi frui
contingat, ut ad REGIÆ TVÆ
CELSITVDINIS pedes libellum
huncce deponere liceat, tan-
tum abest, ut malignum ul-
lius hominis de me iudicium
verear,

verear, ut potius non aliunde
 me majorem gloriam nancisci
 posse autumem, quam quod
 Augusto Nomini Tuo differ-
 tationem hanc inscribere susti-
 nuerim. Tantæ enim, DO-
 MINA, in TE sunt animi virtu-
 tes, ut ob raram, qua polles,
 sapientiam, principem inter
 Principes fœminas locum jure
 meritoque teneas, & præterea
 adeo arcta necessitudine cum
 Musis conjungeris, ut cum à li-
 teratissimo Principe, cujus sum-
 mam

mam prudentiam & olim mi-
 rata est, & in omne ævum mi-
 rabitur Germania, fueris pro-
 genita, non minus tamen bea-
 tam se Gallia sentiat, quod al-
 terum Herculem Musagetam,
 SERENISSIMUM nempe FILIVM
 TVVM, è sinu TVO acceperit.
 Ibit in secula fama munificen-
 tiæ, quam POTENTISSIMUS
 MONARCHA NOSTER,
 procurante AVGVSTO Galliarum
 RECTORE, haud ita pridem
 Vniversitati Parisiensi largissima
 manu

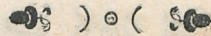
manu exhibuit. Non solum
 celeberrimam istam Academi-
 am recreavit immensa illa be-
 nignitas, penetravit gaudium
 ad omnes omnino, qui literis
 vel favent, vel incumbunt, &
 non Galliae tantum, sed toti
 Orbi de futura felicitate gratu-
 lantur, dum a MAXIMO in-
 terris REGE, jam in tenera æta-
 te, non tam eruditos, quam
 eruditionem ipsam amari at-
 que foveri observant. De cæ-
 tero, SERENISSIMA PRINCEPS,
 præter publicas, quas comme-
 moravi causas, peculiaries mihi,
 B atque

atque domesticæ rationes super-
 sunt, quæ me impulere, ut al-
 loqui TE, prima occasione da-
 ta, auderem. Tanta enim bene-
 ficentia hæcenus REGIA TVA
 CELSITVDO qualemcunque fa-
 miliam meam beavit, ut diu-
 tius in turpi silentio manere in-
 tolerandum plane mihi fuerit
 visum. Patere itaque, DO-
 MINA, ut non quidem magni-
 fica verborum pompa, quæ
 nunquam ad magnitudinem be-
 neficiorum TVORVM attolli
 potest, sed simplicissimo po-
 tius sermone infinitas TIBI gra-
 tias

supra

tias agam pro singulari, qua nos
 semper profecuta es, clementia.
 Protege porro, SERENISSIMA
 PRINCEPS, atque tuere, quos
 ob nulla equidem merita, sed ex
 innata tantum bonitate, non in-
 dignos patrocínio TVO judica-
 sti. Persuasissimum enim esse
 CELSITVDINI TVÆ REGIÆ ve-
 lim, quod, quamvis magnus
 quotidie adsit in Aula Regia nu-
 merus eorum, qui TIBI, SERE-
 NISSIMA PRINCEPS, scitius lon-
 ge, atque elegantius, quam ego,
 obsequia sua testantur, eo ta-
 men semper sim annisurus, ut

B 2 ne-

nemo facile inter eos fide & profundissima erga TE veneratione me vincat; qui per omnem vitam manebo

SERENISSIMA PRINCEPS,
DOMINA MEA CLEMENTISSIMA,
REGIÆ TVÆ CELSITVDINIS

*Hemillimus devotissimusque
Seruus*

ANTONIUS SIGFRID de BERNHOLD.

I. N. D. N. J. C.

P R O O E M I U M.

Iurisprudentiam Feudalem referendam esse merito inter scientias scitu summopere necessarias, praecipue ratione Juris Publici Rom. Germanici, nemo est qui ignoret. Sane enim cum plerique Germania Principes beneficiario sive feudali vinculo cum Capite suo, sive Imperatore connectantur, quis est qui sibi felicem in discernendo regni istius schemate, vel judicandis illustrissimis controversiis, progressum promittere audeat? nisi qui accurata & solida rerum feudalium notitia

B 3

fue-

fuerit imbutus. Equidem vulgus non-
 nunquam sibi persuadet, rem non adeo ar-
 duam esse, ut quis eruditionem in Jure feu-
 dali sibi comparet, & credunt adhuc ho-
 die plurimi, levi ac defunctoria opera hoc
 studium posse tractari. Sed illi agnoscent
 aliquando errorem suum, si forte ipsis ma-
 gni momenti negotia demandabuntur: &
 mirabuntur, quantis difficultatibus ista
 pars Jurisprudencia tam ob nimiam Juris
 Longobardici brevitatem & male constru-
 ctam compagem, quam ob aliarum Legisla-
 tionum multitudinem & diversitatem la-
 bore. Imo quot varij casus, quam innumera
 quaestiones in hisce materiis oriri queant, ex
 vastis SCHRADERI, ROSENTHALII, alio-
 rumq; operibus satis superq; discere liceret.
 Illud de cetero dolendum est, quod non pa-
 rum negotij faceffat primaria illa & pra-
 cipua quaestio, de qua & inter Jctos non
 convenit, & in praxi quoque summorum
 Imperij Tribunalium acerrime saepius liti-
 gatur, quodnam Jus Feudale, Literis In-
 vesti-

vestitura ad decisionem nihil suppeditan-
 ribus, & deficientibus particularibus Pro-
 vinciarum atque locorum consuetudinibus,
 (quæ nimirum, uti in causis Allodialibus,
 præferri debent,) pro communi haberi de-
 beat. Equidem negari non potest, maxi-
 mam Jctorum partem vim juris commu-
 nis Compilationi Longobardicæ adscribere,
 & quidem nostro iudicio, non immerito:
 videantur solidæ rationes quas hanc in-
 rem allegavit celeberrimus in Universi-
 tate Viadrina Professor, & postea in Au-
 la Electorali Brandenburgica Consiliarius
 Status, Dn. RHETIUS in præmio eruditissi-
 mi ad Jus Longobardicum Commentarij
 p. 10. & seqq. Verumenimvero notum
 quoque est, quanta autoritas nonnullis
 aliis antiquis consuetudinum Germanica-
 rum compilationibus Juri nimirum Saxo-
 nico, & præcipue Feudali Alemannico, et-
 iam ab iis tribui soleat, qui non ex facie li-
 teratorum sunt, sed inter reliquos eruditos
 tantum eminent, quantum lenta solent
 inter-

inter viburna cupressi. Sane illustris SCHIL-
 TERUS, vir alias omni elogio major, de Jure
 Alemannico non dubitat asserere, illud in
 Comitibus Imperij ab Ottone IV. esse pro-
 mulgatum: creditque praecedentes Impe-
 ratores, ipsumque etiam Carolum Magnum
 autores esse constitutionum qua in eo con-
 tinentur, ita ut omnino justum sit WERL-
 HOFFII judicium, magnificentius, quam
 alias fieri à multis solet, sentiendum fore
 de isto jure, si SCHILTERUS omnia qua ad
 conciliandum ipsi robur adduxit, indubi-
 tatis argumentis probasset. Sed quanto-
 pere illa vacillent, ostendit modo nomina-
 tus celeberrimus WERLHOFFIUS egregio
 libello, cui titulum dedit speciminis Juris
 quo in foro Germani utuntur in Proem.
 Cap. 2. §. 8. Merentur inprimis hic apponi
 verba illa in quibus de correctione Schil-
 teri, quam Codici Juris Alemannici adhi-
 buit, sequentem in modum disserit: Unus
 ille, utcunque antiquior Codex in illa
 ipsa, in qua ad probandum adducitur
 clau-

duo post millenarium secula , tanquam amanuensis errore omissa, adjicit, mera, ut cuius apparet , atque audaci profecto conjectura, cui fundamentum licet exinde quærat , quod in Comitii anno 1208. habitis Otho IV. Imp. Aug. omnia jura à Carolo M. instituta observanda ac tenenda sanxerit, abunde tamen, ne de talibus vulgo creditis Carolinis institutis à Conring. de Orig. Jur. Germ. p. 153. monita recoquam, non Noribergæ, sed Francofurti ea Comitia habita, concordia Historiarum consensu constat. Diserte is, cuius auctoritate opinionem suam stabilitum est, Godefridus Monachus: Anno Domini 1208. in Festo S. Martini apud Frankinvort celeberrimus Conventus Principum fuit: ibi (de alia urbe, quam Francofurto, nihil præmissum, nulla, ubi prima Comitia veteri ex more Otho IV. habuerit, Noribergæ mentio) Rex primo, deinde cæteri Principes jurant omnia etiam jura à Carolo Magno instituta obser-

servanda &c. Si qualemcunque nostram
 de Jure isto Feudali Alemannico & Sa-
 xonico sententiam subjungere licet, arbi-
 tramur, non male eos facere, qui statunt,
 vim legis hodie observanda nec Saxonico,
 nec etiam Alemannico tribui debere, in-
 terim tamen verum esse, quod adhuc hodie
 in Germania plures consuetudines feuda-
 les vigeant, quæ in dictis Codicibus occur-
 runt, ita ut ad istarum consuetudinum
 illustrationem sæpius istæ compilationes non
 leve momentum conferant. vid. alleg. modo
 WERLHOFF. l. c. n. 10. Quæ tamen consuetudi-
 nes utique bene probanda sunt. Sane enim
 Ordinatio Judicij Aulici consuetudines,
 quæ allegantur contra Jus Feudale com-
 mune, per quæ verba Jus Longobardicum
 intelligi videtur, uti supra innuimus, va-
 lide probari debere sancit & jubet: Verba
 ita habent tit. V. In relatione causarum
 feudalium præcipue Originales Investitura,
 & quanam pacta in iis contineantur, bene
 debent perpendi, & si contra clara Jura
 nostra

nostra feudalia allegentur, sed non firmiter probentur consuetudines quadam, ille in decisione *Causarum Feudalium*, precipue *Italicarum*, nimis attendi non debent. Conferatur *WERLHOFFIUS* loc. cit. th. 9. in quo ostendit cum seculo circiter XV. *Suevicum Jus* defloruisse. Et ipse *Schilterus* in *Exercitat.* ad ꝑ. prima th. 13. de *Jure Saxonico* fatetur, quod, cum illa jura tantum sint jus consuetudinarium atque à privatis collectum, quibus, ob vetustatem, consuetudine multum sit derogatum, observantia ejus merito sit probanda. In nostra *Alsatia* in causis *Feudalibus* secundum *Jus Longobardicum* pronuntiat. Pertinet huc *Edictum Regium* in *Erectione Supremi Tribunalis Ensisheimensis* emissum, in quo illud jubetur judicare secundum jura qua antea in *Alsatia* in usu fuerunt. Forte non ingratum erit *Lectori* breviter referre, quid *Inclita Halensis Academia* responderit ad duas *questiones ipsi prepositas*, 1.) anne nimirum *Ipsa* in causis *feudalibus* tam

tam consulendo quam judicando, in defectu consuetudinum particularium secundum Jus Longobardicum, an vero secundum Jus Saxonicum & Suevicum pronunciare soleat. 2.) An summa Imperij Tribunalia secundum Jus Longobardicum Corpori Juris insertum, an vero Alemannicum & Suevicum à Schiltero & aliis privatis editum in controversiis feudalibus ex Vicariatu Palatino eo delatis judicare debeant. Exhibet responsum modo nominatae illustris Facultatis super hisce questionibus Dn. Ludovici in der Einleitung zum Lehen-Proceß cap. 13. Quod primam questionem attinet, summa responsi (quod uti jam innuimus, totum hic proferre nonolumus,) in his verbis consistit: Quemadmodum Speculo Saxonico & Suevico auctoritatem juris scripti non adscribimus, sed tantum illud habemus pro testimonio privato de consuetudinibus, quae istis temporibus in usu erant, & quemadmodum bene agnoscimus, quod in utroque Speculo in

variis politicis, historicis aliisque materiis, multi insignes navi & errores (quales tamen etiam in Jure Longobardico, imo in ipso Jure communi scripto forte ostendi poterunt) reperiantur, ita ad id precipue attendere solemus, an in re controversa Jus Alemannicum conveniat cum historia illorum temporum, an vero non, & in casu discrepantia rem accuratius examinamus; ubi autem non discrepat, auctori juris Alemannici ratione facti fidem habemus, & per consequens consuetudinem Germanicam hoc testimonio corroboratam preferimus consuetudini Longobardica, nisi prior per posteriorem in specie fuerit extincta & abrogata. Alteram questionem quod prelaudati Jcti: Quoniam haec questio non est decisa claris verbis, & praeterea in Constitutionibus Imperij paucis in locis Juris Feudalis nominatim mentio fit, aut si mentio ejusdem fit, id intelligendum est de Constitutione aliqua Imperatoria Juri Lon-

Longobardico inserta, vel de re aliqua in qua Germanica & Longobardica consuetudines non discrepant, vel etiam sermo est de Principe Italo: & quamvis etiam Jus Longobardicum in Recessibus Imperij sub nomine juris communis ideo subintelligendum foret, quia Juri Justiniano insertum, attamen quoniam Jura Casarea in Germania recepta sunt tantum tanquam jus subsidiarium, & secundum Ordinat. Consilij Aulici tit. 1. demum in defectu Ordinationum & Consuetudinum secundum jura Casarea pronuntiari debet, per consuetudines autem non tantum consuetudines particulares, sed etiam Universales Germania, aut in Vicariatu aliquo recepta, intelligenda veniunt, hinc existimamus, quod summa Imperij Tribunalia vi Constitutionum Imperij in Controversiis Feudalibus ex Vicariatu Palatino eo delatis, in defectu consuetudinum particularium, secundum consuetudines communes, de quibus Jus Alemannicum testatur, judicare

dicare debeant, observata tamen supra memorata restrictione. Hucusque sententia Jurisconsultorum Halensium. Sed nolumus diutius huic controversie immorari. Properandum enim est ad scopum. Electa est à nobis ad disputandum materia non talis, quæ rarum in praxi haberet usum, sed quæ, quamvis proleteria esset, de iis tamen rebus ageret, quæ quotidie in vita humana occurrunt. Hanc ita tractare animus est, ut primo agamus de illis personis, quæ feudum de novo acquirere, deinde de iis quæ in feudum succedere possunt. Hæ enim materiae omnino sunt separandæ, quia sunt personæ quæ feudum quidem novum acquirere, in feudo autem antiquo succedere non possunt. Delibabimus autem solummodo tantum, quantum nobis sufficere videbitur ad instituendum in solenni Auditorio Colloquium Juridicum.

PARS I.

De Personis quæ feudum de novo acquirere possunt.

ANtequam ipsam tractationem de personis feudi capacibus aggrediamur, necessarium esse existimamus, explicare, quid Feudum sit. Videtur autem commodissima illa definitio, quæ communiter affertur, quod feudum sit concessio dominij utilis in re immobili sub lege fidelitatis. In hac ultima, fidelitate nimirum, consistit differentia specifica feudi ab aliis concessionibus dominij utilis v. g. Emphyteusi &c. Quando enim nonnulli addunt legem quoque servitorum præstandorum, id sane ad essentialia feudi non pertinet, sed ad naturalia tantum, (quæ à Logicis vocari solent accidentia inseparabilia,) utpote cum salva feudi essentia abesse possint, uti videre est in feudo franco, quod veram habet feudi

D

essen-

essentiam. Fidelitas autem si absit, nunquam res pro feudo haberi poterit, quamvis ut juramentum fidelitatis semper praestetur, necesse non sit. vid. 2. feud. 3. 2. f. 24. §. 1. In quoniam autem consistat fidelitas, explicatur late in tit. 7. lib. 2. feud. & summa eo tendit, ut vasallus se obliget, quod quavis ratione commodum domini directi procurare, omni autem modo damna & incommoda ab ipso avertere velit. De caetero non serio egisse credimus Joannem Bodinum, dum l. 1. de Rep. c. 9. vocabulum feudi derivat à literis initialibus juramenti fidelitatis, de quo modo allegatus textus 2. F. 7. agit, Fidelis Ero Domino Vero Meo: quemadmodum ipse quoque in sequentibus ab hac Etymologia recedit. De qua differere nunc non vacat. Illud potius ad priora adjicimus, quod non tantum vasallus, sed etiam dominus directus vicissim vasallo ad fidelitatem teneatur, est enim reciproca inter eos obligatio, hinc etiam in jure feudali dominus directus

directus & vasallus conjuges appellantur
 2. feud. 58. atque dominus etiam directus
 feloniam committere potest, & ex quibus
 causis vasallus amittit dominium utile,
 ex iis dominus perdit dominium direc-
 tum, 2. feud. 26. *S. domino*. Præmissa
 ergo definitione feudi, applicabimus ad
 institutum nostrum verba *tit. 33. in lib. 2.*
feud. quæ ita habent: Sciendum est itaque
 feudum acquiri investitura, successione,
 vel eo quod habetur pro investitura.

Notandum proinde, Feuda Solis, si-
 ve *Commen, Lehen* acquiri de novo &
 possideri posse à quovis qui bona allo-
 dialis possidere potest, revera enim Feu-
 da Solaria nihil aliud sunt, quam bona
 quæ pleno jure ad nos pertinent, ut à
 nullo alio dependentia agnoscamus.
 Observant *Hertius in Dissert. de Feud. ob-*
latis S. 47. & *Eybenius in Dissertat. de*
Feud. Solari, quod *Schoppius* referat de
 domo Werbergenfi, (qualia exempla in
 aliis quoque locis occurrunt) moris in ea
 fuisse,

fuisse, ut nobilis domus senior cataphra-
ctus, & versus ortum solis equo vectus,
nudato gladio radios solis decussatim vi-
braret, & devotivæ quadam addita, elee-
mosynisque in usum pauperum tributis,
res suas à Deo recognosceret, & à con-
versione illa ad Solis ortum seu potius
receptione sole teste celebrata, Feuda Solis
appellata esse. Annotat idem *Eybenius*
Comitatum Oldenburgensem olim feu-
dum Solis vocitatum fuisse: qui etiam non
male monet, si Comes vel Princeps Im-
perij, talia bona quæ Feuda Solis *Son-
nen, Lehen* vocantur, possideat, in dubio
asserri posse, ipsi quoque in ejusmodi bonis
superioritatem territorialem competere,
quemadmodum alias Principes alij qui
terras suas à Deo & Sole tenent, vel qui
neminem nisi Deum & enssem recogno-
scunt, majestatem habere dicuntur. De
cætero merito *Hertius* improbat senten-
tiam *Knichenij* (quem *Eybenius* allegat)
dicentis, rectius Feuda Solaria appellari
feuda

feuda immortalia, id est, quæ in manum mortuam conferuntur, ut in Ecclesiam, Cœnobium, civitatem & communitatem, perpetuam enim dici concessionem, quod reversio nunquam speranda sit; bona itaque hæc, Feuda Solaria propterea vocitari, *quoniam instar Solis perdurent.*

Quod autem attinet feuda vera, quæ Feudis istis Solaribus & abusive ita dictis contradistinguuntur, certum est, quod regulariter omnes illi feudorum novorum capaces sint, qui alias sibi aliquid adquirere possunt.

Ita statim circa sexum nulla est differentia: etiamsi enim foemina ordinarie in feudis non succedere possit, quia, uti stylus Juris Feudalis habet, feudum servire non valet, 2. F. 36. & dominus regulariter præsumitur tantum personas ad servitia militaria idoneas admittere velle, tamen certe eo ipso dum sciens feudum foeminae de novo confert, credendus est

substituturum admisisse, cum enim servitiis in dubio non præsumatur renunciassè, hæc autem per foeminam præstari nequeant, alia certe intentio domini esse non potest, quam ut mulier ea per alium exhiberi curet. Sic Hermaphroditus quoque, licet sexus foemininus in eo prævaleat, idoneus est ad feudum novum sibi comparandum. Idem porro jus quod circa foeminas locum habet, in aliis quoque personis v. g. mutis, surdis, coecis, furiosis, mente captis, & hisce quidem posterioribus per curatores acquirentibus, aliisque, obtinere dubium est nullum. De eo apud *Cragium de Jur. Feud. lib. 1. tit. 14. §. 8.* proponitur quæstio, an claudus sit capax feudi cursoris & mutus feudi patroni, & coecus an feudi tabellionis vel scribæ? nihil enim, uti verba *Cragij* habent, magis videtur ridiculum, quam claudo feudum cursoris (quod nihil aliud est quam merces uti currat) concedere, id est ei, qui plane ad currendum ineptus est, aut mu-

to ut

to ut causam peroret. *Cragius* iudicium suum non addit, sed ait tantum esse, qui statuant, tales personas capaces esse feudi paterni, non autem novi. Verum non capimus rationem ob quam tales personæ à feudo novo debeant excludi, utpote cum & hic id agere videatur dominus, ut ex fructibus feudi vasalli sibi Vicarios quarant, qui ejusmodi muneribus atque laboribus fungi queant.

Qui Clericos à possessione feudi novi (de successione in antiquum infra videbimus) arcent, in eo præcipue se fundant, quod non possit esse miles seculi qui debet esse miles Christi. 2.F. 27. Equidem quamvis non deceat Clericum, negotia secularia & arma imprimis tractare, tamen & hic substitutus locum habere poterit. conf. 2. F. 40. Quod praxin Germaniæ in specie attinet, absurdus omnino ille foret, qui prætenderet, personas Ecclesiasticas non esse feudorum capaces, cum tot potentes Episcopos atque Abbates in illa videamus, qui terras

terras suas ab Imperatore & Imperio sub
 qualitate feudi recognoscunt. De Equi-
 tibus Melitensibus vel Teutonicis etiam si
 religiosis ordinibus sint addicti eo minus
 dubitandum est, quin novorum feudorum
 capaces sint, quoniam etiam in antiquis
 succedere possunt: utpote cum tantum
 absit, ut hi milites seculi esse nequeant,
 ut potius hic sit præcipuus talium Ordini-
 num scopus, ut qui iis addicti sunt, cum in-
 fidelibus pugnent. Quod Clericos & fœ-
 minas attinet, iis alias videtur obstare Jus
 Alemannicum ac Saxonicum, illud qui-
 dem *Cap. 1. 2. 3.* Hoc vero *Art. 3.* Ve-
 rum ostendit *Dn. Schilterus in Comment.*
ad Fur. Alem. Cap. 3. personas istas non
 simpliciter ab acquisitione feudi novi per
 dictos textus excludi.

Impuberes feudum accipere posse et-
 iam sine tutorum autoritate forte primo
 intuitu alicui videri posset, utpote cum
 inter principia juris notissimum illud sit,
 pupillos non quidem deteriorem, sed ta-
 men

men meliorem conditionem suam facere
 posse sine tutoris autoritate *vid. tit. In-
 fit. de autor. tutor.* Quis autem dubita-
 ret pupillum per acquisitionem feudi for-
 tem suam meliorem reddere? cum nimi-
 rum feudum sit beneficium, ut adeo si id
 quod in quæstione est negaretur idem fo-
 ret ac si quis pupillo adimere vellet po-
 testatem donum accipiendi, quod tamen
 nemo facile dixerit. Verumenimvero,
 ne quid nunc de eo dicamus, quod non
 omne feudum sit beneficium, sive, quod
 idem est, gratis à domino conferatur, ut-
 pote cum dentur etiam feuda emta &
 quidem pro vero rerum pretio, quæ sane
 non multum de natura beneficiorum in
 se continent, illud inprimis obstat, quod in
 feudo vasallus sit obligatus non tantum
 ad fidem, sed etiam ad servitia, jam au-
 tem notum est quod solum vinculum ob-
 ligationis censeatur in jure deteriore
 reddere pupillorum conditionem, etiamsi
 alias utilitatem ex negotio gesto capiant.

E

Sane

Sane sunt qui statuunt in tali casu ser-
 vitia à domino præsumi plane remissa:
 imo dantur quoque qui fidem remissam
 censent, ut adeo plane aliud negotium,
 quam contractum feudalem, celebratum
 esse credendum foret. Nos arbitramur, im-
 puberem domino non teneri ad seruitia
 præstanda per se, sive, uti vulgo loquuntur,
 in persona, sed præstiturum tamen eadem
 per substitutum & ad fidem quoque,
 quantum per ætatem capax est, de Jure
 Feudali obligari, per *D. si minori 2. f. 26.*
 quicquid sit de principiis Juris Romani.

Non tantum autem nobiles personæ
 sed etiam plebejæ conditionis, imo rustici
 feuda acquirere possunt. Equidem in
 contrarium à pluribus hic allegari solent
 tam Jus Longobardicum, quam Jus Ale-
 mannicum atque Saxonicum. Primum
 enim in *2. Feud. 10.* ita loquitur: *Ceteri
 vero qui ab antiquis temporibus benefi-
 cium non tenent, licet noviter à capitaneis
 seu vavasoribus acquiserint, plebeji ni-
 hilo-*

bilominus sunt. Nam illi qui soldatam
 habuerunt vel acceperunt vel habent, per
 eam nullum pedagium, sed nec feudi usum
 acquirunt. Ita etiam textus in 2. feud. 26.
 dicit, beneficium à Vasallo si nihil in frau-
 dem legis fiat, recte dari posse, dum tamen
 militi detur: conf. 2. F. 34. sed intuenti
 hosce textus facile apparet, quod illi lo-
 quantur de subfeudis, atque hunc sensum
 habeant: non licere Vasallo feudum in
 præjudicium domini directi homini dete-
 rioris conditionis in subfeudum dare, id
 quod sententiæ nostræ non obstat. Gra-
 vius opinioni nostræ contradicit Jus Feud.
 Alemannicum Art. 1. & Jus Feud. Saxon.
 Art. 2. Bauren und Rauffleuthe sollen
 Lehn, Rechts Darben / rustici & mercato-
 res carere debent iure feudali, sed observa-
 vit Schilterus intelligenda ea esse de feudis
 Nobilitati destinatis, non de iis quæ non
 nobilia sunt, sed feuda burgensia Burger
 oder Bauren, Lehen. Imo in Germania
 id quoque invaluisse, ut feuda nobilia et-
 iam

iam plebejis concederentur, & antiquior & recentior praxis docet. Ubi tamen omnino id monendum, bona talia vel feuda nobilia à plebejo possessa nobilitatem quidem non tribuere, commoda tamen atque emolumenta quæ ipsi rei cohærent, ad quæ pertinet immunitas ab oneribus, ad quemvis possessorem etiam plebejum transferri. Nobilitas enim personæ unice, non autem rei cohæret, jura autem rei inhærentia nisi specialiter quoque certa qualitas in personis acquirentibus requiratur, non possunt non ad alios transire. Bene etiam hinc docet Itterus de Feudis Imperij. Cap. 3. si sola immunitate ab oneribus feuda Nobilia definiantur, ipsos quoque Status Imperij, qui tamen jus nobilitandarum personarum non habent, utpote cum hoc sit reservatum Imperatoris, feuda talia concedere posse, elegantemque observationem addit ex Consiliis Tubingensibus, quod, cum Nobilis quidam arcem & pagum ab Ec-

clesia-

clericali quodam Imperij Principe feudi
lege recognosceret, quod feudum in an-
tiquis investituris appellabatur *ein Frey-
Schild, Lehen* / item *ein Frey, Lehen* / at-
que obscurum esset quid eo nomine desi-
gnaretur, Jcti Tubingenses responderint,
voce *Schild, Lehen* / nihil aliud intelligi
quam feudum Nobile sive scutiferi uti
vocatur, 2.F.74.

Quod rusticos in specie attinet, solet
alias etiam contra eos allegari Jus Roma-
num in *l. 3. C. qui militare possunt, &
tot. tit. C. ne Rusticani*. utpote in quibus
legibus Rustici militare prohibentur. Sed
equidem ad hoc reponi potest, primo,
non omnia feuda consistere in præstatio-
ne servitiorum militarium, ita enim loco
eorundem sæpius par Caponum vel gal-
linarum vel anserum dari solet. Et ostendit
*Eybenius in Elect. Jur. Feudal. cap. 2. §.
1. & cap. 8. §. 9.* non tantum officia li-
beralia vel nobilia, sed etiam fabriles &
illiberales operas, v. g. Lardarij vel facto-

ris ignis feudis datis fuisse redemptas. Imo constat feuda nonnunquam sub conditione servitorum ridiculorum vel etiam absurdorum fuisse concessa. vid. *Speidelius* voc. *Lehen-dienst*. Secundo, quis non videt? uti habent verba ejusdem *Eybenij in D. 10. c. 8. jucundam fore cantilenam rusticis, si ipsis hodie nec functio nec nomen militum competeret.* Sane aliter praxis omnium Regnorum docet, & si de jure quaestio est, dubium quidem nullum est, quin Summi Imperantes vi jurium Majestaticorum legitimam potestatem habeant, uti alios subditos, ita rusticos quoque ad militiam vocandi.

De coetero non inamoenum erit allegare discrimen rusticorum, quod profert *Felix Malleolus* Decretorum Doctor, & Canonicus Tigurensis in *Dial. de Nobil. c. 32.* hic enim septem gradibus eos distinguit, quorum haec sunt nomina, rursus potius quam attentione digna, Rusticus, Rustoicus, Rustinardus, Rustibaldus, Rustibol-

Stiboldus, Rustincus & Rusticellus. Non credimus operæ pretium fecisse *Eybenium*, qui dum autorem hunc in *Elect. Jur. Feud. cap. 8.* allegat, interpretari ista verba aliquatenus nititur, quamvis alias bene se habeat ratione Germaniæ alia *Eybenij* distinctio, quæ omnibus qui Jus Publicum tractant non ignota esse solet: nimirum quod alij rustici sint mediati, alij immediati, qui posteriores neminem superiorem præter Imperatorem & Imperium agnoscunt, de quibus etiam tractatur in Instrumento Pacis Westphaliæ art. 5. & quales imprimis etiam in Franconia dantur.

De infamibus etiam disputant an illi sint feudorum capaces: sunt plures qui arbitrantur, quod ab omnibus feudis etiam nullam dignitatem annexam habentibus sint excludendi, quoniam infames de Jure Communi Romano, nec milites, nec iudices esse possunt, & inprimis etiam allegari hic solet *tit. 37. in lib. 2. feud.* in quo

quo ille qui convasallum prodidit, feloniam committere dicitur: *quia in curia domini amplius stare non potest.* Nos istorum sententiæ accedimus, qui eos non plane ab acquisitione feudorum repellunt. Quod enim illam rationem dubitandi attinet, *infames milites esse non posse*, ad id regei illud potest quod supra jam occasione rusticorum dictum, feuda ob alia quoque officia quam militaria concedi solere. Textus Juris Feudalis qui modo fuit adductus, præterquam quod non de acquisitione feudi, sed de amissione agit, restringit infamiam ad certum casum, ergo non debet latissime ad omnes infames extendi. Excludentur ergo infames tantum ab iis feudis in quibus officia præstari debent, quæ omnino illæsam famam requirunt. Illud sane patet, cum alias vasalli tanquam pares Curie judices sint in causis feudalibus, infamem tamen hoc officio fungi non posse.

Judæis quoque Schraderus alijque
jus

jus acquirendi feuda concedunt, sed arbitramur hanc quoque assertionem ita limitandam esse, ut à judicando arceantur, præcipue si Christianos vassallos habeant. Cum enim Judæus testis esse nequeat in causa Christiani etiamsi huic cum alio Christiano lis sit, ob legem 21. C. de Hereticis: cujus hæc sunt verba: *sancimus contra orthodoxos quidem litigantes nemini heretico vel his etiam qui Judaicam superstitionem colunt, esse in testimonia communionem, sive utraque pars orthodoxa sit, sive altera, sequetur inde, Judæos quoque in Christianorum causis judices esse non posse, cum regulariter ille iudicis officio fungi non queat, qui à testimonio ferendo repellitur. Imo l. 19. C. de Judæis clare dicit, quod iis omnes administrationes & dignitates interdictæ sint, atque illi nullam habere potestatem debeant adversus Christianos judicandi vel pronunciandi.*

Illud porro de cætero in Jurisprudentia

F

dencia

dentia feudali expeditum est, quod non tantum personæ simplices, sed etiam compositæ, id est, Civitates, Communitates & Collegia, feuda acquirere possint: & solent talia Corpora investituram per pro-vasallum, Germanice *Lehenträger*/ quem etiam Feudistæ portitorem feudi appellant, accipere. Nec objici ratione talium Communitatum potest, quod nunquam moriantur, adeoque inanis sit spes consolidationis cum dominio directo, sibi enim imputet, qui ejusmodi Universitati feudum concedit: ne quid de eo dicamus, quod dentur quoque casus quibus etiam Civitas interire potest: deinde accidere quoque solet, ut Communitates feloniam committant, adeoque saltem hac ratione feudum ad dominum redire potest.

Quod major à minore feudum accipere possit, eo validius asseverari potest, quo certius est, unum hominem plures in jure posse sustinere personas. (videatur elegans dissertatio *Hertij* de hac materia,) adeo ut &

ut & ipsi Imperatori à Principe Imperij feudum dari posse non malè asserant Dd. præcipuè cum feudum neminem regulariter faciat subditum, & verus quoque Rex ille esse possit qui regnum suum in feudum tenet, uti docet *Hugo Grotius* in præclarissimo *de Jure Belli & Pacis Opere* l. 1. C. 3. §. 23. Exempla feudorum quæ inferiores Superioribus contulerunt vel conferunt, plura habemus. Sic Archi-officiales Imperij, seu Electores seculares ab Episcopo Bambergensi feuda quadam (non ipsos Electoratus nec Archi-officia) accipiunt, quorum ratione officia similia iis quæ Imperatori exhibent eidem Episcopo præstant. Sic adhuc hodie Rex Daniæ à Ducibus Brunsvicensibus de Territorio Butjadingensi investitur. Formulam Investituræ *Examini Jur. Feud.* subjecit *Dn. Stryckius*. Et nihil magis in Germania notum est quam Principes ab Abbate vel Prælato feuda accipere. Id de cætero malè nonnulli Jurisconsultorum

F 2 defen-

defendere conantur, quod in talibus casibus, quando nimirum inferiores Superioribus feuda conferunt, obligatio ad fidem remittatur: sane enim, ut de rationibus juris pauca dicamus, cum obligatio ad fidem etiam in persona superioris subsistere possit, & quodlibet feudum ordinariam suam naturam habere praesumatur, imo cum fides ad essentialia feudi pertineat, illi qui de feudo contrahunt, non possunt in dubio censi solo nomine feudi uti velle, & diversum tamen plane a feudo negotium celebrare. Quod praxin attinet, illa satis ostendit fidelitatem non excludi: Ita in formula investiturae de terris Budjadingensibus, quam antea citavimus, haec occurrunt verba: **In aller Massen dann Ihr. Königl. Majest. und Ebd. und Dero Mitbelehnte / nach Inhalt obangezogenen Vertrags dieselbe nunmehr zu Lehen zu empfangen und zu tragen schuldig seyn / derselben Güter sollen und wollen Wir Ihre Königl. Majestät Ebd. und Dero mitbelehnten rechter befenniger Herr**

Herz und Gewehr seyn / vor aller Rechten
 Ansprachen / so oft wir darzu erfordert
 werden / und Wir zu Rechte zu thun schul-
 dig / dahingegen Dieselbe / und Ihre Leibs
 Lehns Erben Uns und Unserm gesamten
 Fürstlichen Hause wegen dieser obangereg-
 ter Lehn-stücke Vermög der Lehn-Rechte /
 und deß darüber in An. 1653. auffgerich-
 teten Vertrags / treu und hold seyn / unser
 bestes befördern / und arges abhelffen / auch
 so oft diese Lehne zu falle kommen / solche
 gebührlich muthen und empfangen lassen.

Latine hæc ita habent: *Quemadmodum
 Regia sua Majestas & Dilectio, illique
 qui cum Eadem simultanee fuerunt inve-
 stiti, secundum tenorem pacti super hac re
 iniiti terras istas in feudum nunc acci-
 pere tenentur, ita nos verus earundem do-
 minus erimus, & evictionem de feudis istis
 prestabimus quotiescunque erimus requi-
 siti. Promittent autem Regia sua Maje-
 stas & Dilectio, Eiusdemque Successores
 feudales, quod nobis totique nostræ Ducali
 Domui ratione dictorum feudorum vi-*

gore jurium feudalium & conventionis
 de super facta anno 1653. fideles esse, no-
 strum commodum promovere, & damnum
 avertere, renovationemque investitura, ubi
 res exegerit, petere velint. Addit ibidem
 Stryckius, ipsam fidelitatis formulam coin-
 cidere cum verbis finalibus Literarum
 Investiturae. Illud jam observavit ali-
 quoties nobis memoratus Eybenius in E-
 lect. Jur. Publ. c. XI. in ejusmodi casibus
 aliis verbis quam quæ vulgo adhiberi so-
 lent, nempe accipientis dignitatem ac
 fortunam eminentiorem non dedecenti-
 bus, vel per substitutum, & forte ut plu-
 rimum absque juramento fidelitatem pro-
 mitti solere. Ita refert Stryckius, quod
 legatus Danicus non præstiterit corporale
 juramentum, sed vi pacti Hamburgensis
 tantum stipulata manu fidelitatem pro-
 miserit. Nec indigna est quæ hic ex
 Eybenio afferatur formula promissionis
 qua anno 1623, Legatus Saxonicus usus est,
 cum nomine Electoris ab Episcopo Bam-
 ber-

bergensi investituram acciperet: Er zweiff-
 le nicht / Ihro Churfürstl. Durchl. würden
 um des Herrn Bischoffs Fürstl. Gn. es
 mit Freundschaft erkennen / und dem ganz-
 hen Capitel und Stiff / gnädigen Willen
 zuerzeigen geneigt seyn. i. e. *se non dubita-
 re quin Serenissimus Dn. Princeps Elector
 hoc nomine documenta amicitiae exhibitu-
 rus sit Reverendissimo Dn. Episcopo, &
 quin Serenitas sua Electoralis prona sem-
 per sit futura ad testandam gratiam suam
 toti Capitulo.*

PARS II.

*De Personis, quae in feudis succedere
 possunt.*

Successio de Jure Romano duplex est,
 alia ex testamento, alia ab intestato ;
 Ea enim quae ex pacto oritur, plerum-
 que improbatur ab eodem Jure. Si ad ma-
 teriam feudorum hanc doctrinam appli-
 care volumus, dicendum est, primam spe-
 ciem, nempe Successionis Testamentariae
 regula-

regulariter non admitti de Jure Feudali
 com̄uni, ita enim in *Tit. 8. lib. 1. Feud. ex-*
presse statuitur, nullam ordinationem de-
functi in feudo valere debere. Quod secun-
 dam speciem successionis concernit, ea or-
 dinariè in feudis obtinet, ita tamen, ut ho-
 die imprimis non excludatur successio con-
 ventionalis, quam alias Romani in rebus
 allodialibus rejecerunt, ex ratione parum
 solida, si res de J. Nat. consideretur, quod
 talia pacta occasionem suppeditent ca-
 ptandæ mortis alienæ, cum tamen hoc non
 fiat ex vitio pacti sed hominum, nam ali-
 as, (uti merito Romanos hoc nomine ta-
 xat *Schilterus, Exerc. ad n. 8. th. 47.*) fi-
 deicommissa quoque, quæ quis post mor-
 tem suam tenebatur restituere, non debu-
 issent à Romanis tolerari. Quid enim? si
 quis hæredem instituat fiduciarium in
 magna, quam possidet, copia bonorum,
 addita hac conditione, ut post mortem
 suam hæreditatem Sempronio reddat, an-
 non Sempronio hic datur occasio, ut capter
 mor-

mortem hæredis fiduciarij? Atqui tamen de Jure Romano tale fideicommissum licitum est. Sed equidem talia plura in Jure Romano occurrunt, quæ si ad rationis trutinam & ipsius Juris Romani doctrinam variis in legibus dispersam expendantur & conferantur, magnopere vacillant, & sibi non consent; cæterum successiones illæ pactitiæ de feudis, sive confraternitates uti vocantur, Germanicè *Erb, verbrüderungen* / inprimis inter illustres Imperij Rom. Germanici familias usitatae sunt, de quarum specialibus requisitis institutum nostrum nunc non patitur ut prolixius tractemus. Sed potissimum occupati erimus circa successionem ubi nec testamentum nec pactum intervenit.

Notissimum proinde cuilibet est, succedere in feudo regulariter tantum eos, qui ex sanguine primi acquirentis descendunt, non ascendentes ejus atq; collaterales, vid. 2.F. 50. Requiritur autem, ut liberi

G

sint

sint legitimè nati, illegitimi enim non succedunt, quamvis sint legitimati, sive per subsequens matrimonium, sive per rescriptum Principis propter paragraphum *naturales 2. feud. 26.* Equidem sunt, qui acriter defendunt, legitimatos per subsequens matrimonium in feudis succedere posse, non obstante hoc textu, quemadmodum videre licet apud famigeratissimum *Jctum Casparum Bitschium*, in nobilissimo ad *Jus Feudale Commentario*. Nobis tamen placet cum iis facere, qui simpliciter legitimatos excludunt ob generalitatem textus; Illud de cœtero negare nolumus, in praxi Germanica eos qui legitimati sunt per subsequens Matrimonium in feudis etiam Regalibus succedere: vid. *Itterus de Feud. Imp. Cap. 14. §. 2.* Quod Liberos impuberes, qui succedunt, attinet, non credimus alienum fore ab instituto nostro, si notemus insignem differentiam, quæ inter *Jus Longobardicum* & hodiernum Germanicum circa eos intercedit:

tercedit. Nimirum non tenentur illi iuramentum fidelitatis præstare, de Jure Longobardico, donec ad pubertatem pervenerint, hodie autem, si Elector vel Princeps Imperij aut alius Immediatus Vasallus moriatur, & relinquat liberos impuberes vel minores, nunquam illi iuramentum præstant, sed Tutor vel Curator ipsorum nomine, ita, ut hoc in perpetuum sufficiat: Allegabimus verba Capitulationis Caroli VI. art. XI. Wann ein Chur, Fürst / „
 Fürst / oder sonst unmittelbahrer „
 Stand und Lehenmann des Reichs / „
 mit Todt abgeheth / und minderjähri „
 ge Lehen, Erben / sive puberes, sive „
 impuberes, hinter sich verlässet / so soll „
 der Vormünder oder die Vormün „
 dere nach angetretener würcklicher „
 Administration der Tutel oder Cura „
 tel, ihr der minderjähri gen von dem „
 Reich habende Regalien und Lehen „
 innerhalb Jahr und Tag würcklich su „
 chen / und bey darauf erfolgender Be „
 leh,

„ lehnung das gewöhnliche Juramen-
 „ tum Fidelitatis ablegen / und die Ge-
 „ bühr entrichten / an welche der Vor-
 „ münder Empfangung und Endliche
 „ Versprechung die minderjährige selbst
 „ sten nach erlangter pubertät / und re-
 „ spective Majorennität dergestalt ge-
 „ bunden seyn sollen / als wann sie min-
 „ derjährige berührte Regalien und Le-
 „ hen / nach übernommener Regierung
 „ selbst empfangen / und den Lebens-
 „ End erstattet hätten ; Dagegen sol-
 „ len und wollen Wir Sie minderjäh-
 „ rige nach erlangter ihrer pubertät o-
 „ der Majorennität zu anderwärtiger
 „ Empfängniß solcher Lehen und Rega-
 „ lien, wie auch Lebens-End / nicht / viel
 „ weniger zu einer doppelten oder wei-
 „ tern Entrichtung des Lehn- Taxes an-
 „ halten / sondern Sie bey obgedachter
 „ ersteren denen Vormündern ertheil-
 „ ten Belehnung allerdings lassen. Wel-
 „ che Meynung es dann auch haben
 „ solle

solle mit denjenigen Lehen/ welche die
 Reichs Vicarii in Krafft der guldenen
 Bull verleihen können. i.e. Quod si E-
 lector, Princeps aut alius immediatus Im-
 perij vasallus, decedat, & successores feuda-
 les minores, sive puberes, sive impu-
 beres relinquat, tunc tutores aut curato-
 res post susceptam administrationem tu-
 tela vel curæ, petere debebunt intra an-
 num & diem renovationem investituræ
 de feudis & regalibus quæ pupilli vel mi-
 nores ab Imperio tenent, iidemque quo-
 que tutores præstabit Juramentum Fi-
 delitatis & solvent taxam consuetam; per
 hanc à tutoribus & curatoribus renova-
 tam investituram & ab iisdem factam ju-
 ratam promissionem, minores post ade-
 ptam pubertatem vel majorenitatem per-
 inde obligati erunt, ac si ipsi dictorum re-
 galium & feudorum investituram sub au-
 spicium suscepti regiminis accepissent ju-
 ramentumque præstitissent; propterea et-
 iam non debemus nec volumus dictos mi-
 nores

nones, postquam puberes vel majores facti fuerint, obligare ad aliam renovationem investituræ petendam vel aliud juramentum præstandum, aut taxam ulteriorem solvendam, sed contenti erimus prima investitura tutoribus & curatoribus eorundem concessa. Idem observabitur in feudis quæ à Vicariis Imperij vigore Aureæ Bullæ conferri possunt.

Elegans Quæstio est de Gemellis, de quibus non constat ob incuriam & negligentiam obstetricis, uter ex illis prius ex utero materno exierit; Controvertitur nimirum, quis eorum in feudo, in quo jus primogenituræ introductum est, succedere debeat? Varias Doctorum sententias recenset *Itterus de Feud. Imp. c. 12.* Ita enim sunt qui robustiori successionem adjudicant, alij utrumque ad feudum admittunt, nos verissimam eorum sententiam arbitramur, qui hanc rem forti decidendam relinquunt.

Liberos Morganicos, sive ex Matrimonio

monio ad Morganaticam natos, succedere in feudis non posse docet textus 2. F. 29. (cui non obstat *S. filij 2. feud. 26.*) utpote cum Matrimonium ad Morganaticam sit Coniunctio Viri illustris cum foemina inferioris conditionis in individuum quidem vitæ consuetudinem ea tamen lege contracta, ut liberi non succedant in feudo, atque uxor & liberi non sint participes dignitatis quam maritus ac pater habet,

Adoptivos liberos non admitti ad successionem feudorum patet itidem *ex 2. F. 26. S. adoptivus.* & ratio rei cuiuslibet statim in oculos incurrit, quoniam nempe non sunt ex sanguine primi acquirentis.

Foeminas à successione feudorum arceri, ostendunt textus *in 2. feud. 11. § 2. f. 36.* item in *Jur. Alem. Cap. I. § Saxon. Cap. II.* Causa impedimenti à nobis jam fuit allata, scilicet quoniam non sunt idoneæ ad militiam. Jam autem in dubio dominus censetur tantum personas ad arma tractanda aptas admittete velle, nisi in
con-

contrarium manifestet voluntatem suam, quemadmodum, ut supra annotatum, illud tunc fit, quando de novo incapacibus personis feuda concedit. Quod si verò feudum sit foemininum, id est, de quo foemina vel primum est investita, vel quod masculus quidem primò acquisivit, cum pacto tamen ut foeminæ succedant, ibi dubium nullum est, quin foeminæ, quamvis deficientibus demum masculis, jus succedendi habeant. Qua occasione id notari meretur, si feudum in literis Investituræ Germanicis appelletur, **Mann** Lehen/ propterea non semper foeminas à successione excludi, utpote, cum vocabulum **Mann** sapius non tam denotet sexum quam vasallum, quemadmodum etiam **das Lehen vermannen**/ idem est ac servitia Vasallitica præstare, vid. *Eyben. in Elect. Jur. Feudal. Hertius de feud. Oblat.* Quod si feudum alicui conferatur more Fuldico, **auff Fuldische Art und Weise**/ tunc foeminis quoque successio competit propter

propter naturam feudorum Fuldicorum,
 de quibus elegans extat Dissertatio Con-
 summatissimi Jcti *Henrici Cocceji de Feudis Fuldensibus*. An autem foeminae in
 omnibus feudis Ecclesiasticis regulariter
 succedant, juxta Proverbium Germani-
 cum: **Krumstab schleuſt niemand auß:**
 item an ad ſucceſſionem feudi Franci ad-
 mittendae? nobis nunc diſquirere non li-
 cet, ne nimis excrescat Diſſertatio. Id uni-
 cum adjicimus, plura exempla Principatu-
 um atque Comitatum Feudalium occur-
 rere in Imp. Rom. German. quorum Foe-
 minae capaces ſunt, quemadmodum exem-
 plis Familiae Palatinae aliarumque id proba-
 tum dedit *Itterus de Feud. Imp. C. 14*. Ipſe
 quoque, uti cuilibet notum eſt, Archi-
 Ducatus Austriae feudum foemininum
 eſt, & neminem fugit, Auſtriacam Do-
 mum per matrimoniorum praecipue fe-
 licitatem ad maximam qua pollet poten-
 tiam perveniſſe. Et quidni Principatibus
 & Comitatibus praeeſſe poſſint foeminae?

H

cum

cum sceptrorum quoque sint capaces, uti ex exemplis Sueciæ, Angliæ, Hispaniæque constat.

Quod Hermaphroditos attinet, cum in Jure Feudali Longobardico nihil expresse circa eos decisum sit, textus illius ipsius Juris 2. F. i. jubet nos recurrere ad Leges Romanas, quæ in *l. 10. ff. de stat. hom. rem* clare ita definiunt, ut, si sexus masculinus prævaleat, debeat haberi pro masculo, si foemininus, pro foemina: hinc apparet, in feudo quidem proprio sive masculino, Hermaphroditum in quo sexus foemininus præpoller, non succedere: in feudo autem foeminino capacem esse successionis feudalis, diversa tamen ratione, quicumquedemum sexus in ipso præponderet.

Clericos novi quidem feudi capaces esse, dictum fuit, quod autem in antiquo succedere nequeant, probatur ex 2. *Feud. 36.* atque secundum dictum textum removentur à successione feudi, ob eandem, ob quam foeminæ, rationem.

Cæ-

Cæterum innuimus jam supra hoc ad Equites Religiosorum Ordinum applicari non posse. Quod Principes Imperij Ecclesiasticos attinet, eorum sententiæ adstipulamur, qui statuunt eos in talibus feudis, quæ ipsis competunt, non qua sunt Episcopi, sed quæ ex hæreditate paterna proveniunt, succedere posse. Quoad Electoratus seculares hoc specialiter in *Aur. Bull. C. 7. §. 2.* constitutum est, ut, si primogenitus sit Clericus, repellatur à successione.

Disquirendum nunc erit de imperfectis, an illi successione feudalis sint capaces. Per imperfectos autem non tantum intelliguntur muti, surdi, cæci & claudi, sed imprimis etiam illi quoque qui animo imperfecti sunt, ut furiosi & mente capti. Quicquid enim sancitur ratione imperfectionis quoad corpus, illud certe ob æqualitatem rationis debet quoq; applicari ad eos, qui mente capti sunt. Occurrunt autem circa hanc rem duo in Jure Feudali Longobardico Textus. Primus in *r.*

H 2

F. 6.

F. 6. §. 2. ita habet: *Mutus feudum retinere non potest, scilicet, qui nullo modo loquitur, sed si feudum fuerit magnum, quo ei ablato se exhibere non valeat: tantum ei relinquere debet, unde se sustinere possit. Et his omnibus Casibus, feudum amittitur, & ad dominum revertitur.* Agunt antea Compilatores de pluribus feudi amittendi modis (revera enim titulus sextus continuat materiam quinti) & ponunt quoque casum quod foemina non admittatur simul cum masculo ad successionem feudi uti infra etiam dicemus. Alter textus extat 2. F. 36. & sic loquitur: *Mutus & surdus, cæcus, claudus, vel aliter imperfectus, etiam si sic natus fuerit, totum feudum pateternum retinebit. Obertus & Gerardus & multi alij. Quidam tamen dicunt eum, qui talis natus est, feudum retinere non posse, quia ipsum servire non valet. Sic dicimus in Clerico, & in foemina & in similibus.* Mire circa sensum horum textuum eorundemque conciliationem con-

tendunt J.Cti. Scripsit peculiarem libellum de hac materia Vir omnis juris callentissimus Dn. *Joh. Henricus Bergerus*, Professor quondam in Universitate Wittebergensi celeberrimus, ante aliquot autem annos à Sacra Cæsarea Majestate in numerum Consiliariorum Judicij Aulici receptus. Titulus hic est: *Disquisitio utrum & quousque surdi ac muti feudorum sint capaces.* Nobis simplicissima horum locorum sententia hæc esse videtur: surdos & mutos, & per consequens, furiosos & amentes, nimirum tales qui laborant vitio quod perpetuo duraturum est, (non de quibus spes est, eos Medicorum ope sanari posse,) si tempore delatæ successionis tali morbo affligantur, succedere non posse, ut adeo hinc argumentari liceat, eos, qui tempore delatæ successionis non sunt imperfecti, adeoque capaces successionis, quamvis postea ejusmodi vitium ipsis superveniat, feudo semel acquisito non esse privandos. Et quidem in eo conveniunt

H 3

J.Cti.

Icti quod in feudo paterno, (sive tali
 quod quis non de novo acquisivit,) suffi-
 ciat, semel, sive tempore apertæ successio-
 nis fuisse idoneum. *Struvius in Syn-
 tagma Jur. Feudal. Cap. 9. §. 10.* hæc ha-
 bet: *Si quis, postquam feudum acquisivit,
 fiat imperfectus, licet sit inhabilis ad suc-
 cedendum in feudo, non tamen ex illa cau-
 sa post acquisitum feudum casu superven-
 iente id amittit. Alia est ratio in Cleri-
 co, qui clericatum suscipiendo seipsum red-
 dit inhabilem, quo minus feudum quod
 acquisivit queat retinere.* *Rhetius in
 Commentar. ad 1. F. 6.* sic loquitur: *Si
 quis, postquam successit, mutus fieret, feu-
 do non excideret sed retineret, cum nemo
 citra culpam eo privetur arg. tot. tit. feu-
 dum sine culpa amitti non posse.* *Nec
 potuit de Jure Feudali censerit aliter, cum
 quoad successionis qualitatem tempus de-
 lationis spectetur, arg. 2. F. 17. arg. 2. F. 51.
 §. similiter. Conferantur Dn. Hornius in
 Jurisprudencia Feudali Cap. 15. n. 12. ali-
 que*

que innumerari. Ante allegatus perillu-
 stris Bergerus in citato scripto §. 7. quo-
 ties, inquit, ex accidenti aliquo quis mu-
 tus factus est, toties feudum paternum
 quidem retinere potest totum 2. F. 36. pr.
 Equis enim hoc, quod is, qui tempore suc-
 cessionis habilis quidem fuit ad servitia
 præstanda, & postea ex accidenti inhabilis
 factus est, si maxime in prælio debilitatus
 sit, vel ob diuturnos militia labores aliquo
 vitio laborare cæperit, feudo privari de-
 beat, non diceret crudelissimum atque ini-
 quissimum? 2. feud. 24. §. 2. præsertim cum
 per substitutum servire cogatur, arg. 2. F.
 55. §. similiter. Quoad feudum novum
 dissentiunt nonnulli: ita ipse Bergerus in
 loco modo allegato statuit, quod mutus
 feudum novum retinere non possit, addit-
 que hanc rationem, quamobrem mutus
 ex accidenti aliquo durius habeatur in
 feudo novo, quam paterno, nimirum: ar-
 cessendam illam esse ex respectu personali,
 quem is qui feudum novum constituit, er-
 ga Va-

ga Vasallum habere intelligitur. Obligatio-
nem enim, qua primitus investitus domi-
no obstringitur ad ejus persona conditionem
adstrictiorem esse, quam ut aque descen-
dentes, quos non novit dominus, comple-
ctatur. Itaque semel à vasallo primo ad
descendentes masculos feudo rite translatò,
rationis esse, eos semel ad successionem ad-
missos, deinceps non facile eo privari de-
bere. Feudum habuisse originem in persona
patris, & deinde etiam fuisse confirma-
tum in persona successoris, duo autem vin-
cula regulariter fortiora esse uno, aliam
enim rationem esse in feudo novo, ubi feu-
dum possidens nullo antecessorum jure se
rueri possit. Textum itaque 1. Feud. 6.
hi qui cum Bergero faciunt, (à quibus
tamen plurimi dissentiunt) explicant de
feudo novo, utpote cum ibi feudi simpli-
citer mentio fiat, in 2. Feud. 36. autem
specialiter feudum paternum nominetur.
Verum enim vero nos cum aliis statuimus
utrumque textum de feudo paterno lo-
qui,

qui, atque feudum tam novum, quam paternum semel acquisitum ob superveniens vitium tam corporis quam animi nemini debere auferri. Et sane, uti jam olim observavit *Rhetius*, tota vis explicationis consistit in explanatione vocabuli *retinere*. Nimirum nil aliud in utroque textu hoc significat, quam succedere. Quod in 2. *Feud. 36.* sic accipiatur, plurimi consentiunt, sed quidni commode etiam in 1. *Feud. 6.* explicari possit pro successione? Quamvis enim hoc videatur obstare, quod agatur in dicto paragrapho de modo feudum amittendi, adeoque supponatur, feudum fuisse acquisitum, at tamen, quod per modos amittendi in dicto titulo illi etiam casus intelligantur, in quibus quis ad feudum aliquod, quod nunquam habuit, ^{non} admittitur, patet ex paragrapho qui immediate præcedit textum nostrum, utpote qui ita habet: *quin etiam si quis eo tenore feudum acceperit, ut ejus descendentes masculi & femina illud habere possint,*

possint, relicto masculino ulterius fœmina non admittuntur. Quis non videt de successione sermonem esse? quidni ergo modus amittendi feudi in seq. paragrapho etiam de iis qui succedere nequeunt, posset exponi. Non moramur hic eos qui verba ista, *ulterius fœmina non admittuntur*, ita intelligunt, ut fœminas in casu, de quo textus agit, pro perpetuo exclusis habeant, adeoque illa ad veram amissionem feudi trahunt.

Quod attinet *Bergeri* rationem differentiae, quam in feudo novo proponit, concedamus ipsi, respectum plane personale in eo occurrere, sed annon applicari hic illud idem poterit, quod *Bergerus* supra de feudo antiquo dixerat: *Nonne injustissimum foret tali homini feudum eripere velle?* Jam autem crudelitas & injustitia in dubio de nulla lege est præsumenda, quæ utique, si Vasallo feudum novum auferret, eo durior foret, quo fœpius accidere solet, ut ob præcedentia Vasalli

falli merita feudum novum ipsi confertur. Merentur in hanc rem allegari verba quæ extant in 2. F. 24. in quibus non distinguitur inter feudum novum & paternum: sunt autem illa: *Non est alia jussior causa feudi auferendi, quam si id, propter quod beneficium datum fuerit, hoc servitium facere recusaverit, quia beneficium amittit. Aliud est, si forte ideo non servierit, quia non potuerit, tunc enim feudum non amittit.* Addatur textus 1. F. 21. *sancimus ut nemo miles sine cognita culpa sua feudum amittat.*

De cætero id quoque observandum est ratione textus in 2. F. 36. quod cum in eo duæ contrariæ sententiæ reperiantur, plures Jctorum sint, qui statuant primam valere debere, atque eum qui mutus vel surdus est tempore successionis, nihilominus succedere posse: fundant se in regula, quæ alias communiter allegari solet, quod, ubi duæ contrariæ opiniones in eodem textu Juris Feudalis occurrunt, prior

fit amplectenda, rejecta posteriori. Deinde ajunt, cum prior sententia sit *Oberti & Gerardi*, non esse probabile, quod per posteriora verba, in quibus referunt tantum nonnullorum sententiam, seipfos voluerint refutare. Sed hæc tamen nos non impediunt, quo minus dicamus, ultimam sententiam hic decisionis vim habere. Regula enim supra memorata sæpius fallit, & inprimis locum habere non potest, quando in posteriori opinione ratio re- censetur quæ alias Juri Feudali congruit. Priorem tamen sententiam in Gallia & Scotia observari docet *Bergerus* in libello hæctenus citato §. XI. ut & *Cragius de Jur. Feud. lib. 2. c. 18.* addatur *Schiltnerus in Comment. ad Jus Feud. Alemannicum ejus- que Cap. 63. §. 4.* Quod alteram rationem dubitandi attinet, sciendum est *Obertum & Gerardum* se ipfos non refutasse, utpote cum Compilatio Juris Feudalis non tantum facta sit à solis duobus istis Viris, sed ab aliis quoque.

Sunt

Sunt insuper multi, qui licet non admittant eos, qui muti vel surdi nati sunt, ad successionem feudi paterni, iis tamen, qui, ex accidenti, tali vitio fuere correpti, jus succedendi tribuunt. Videantur *Gothofredus Antoni in Jure Feudali Disput. 6. §. 10. ex editione Stryckiana, & notæ additæ ad lit. F.*

Allegabimus nunc etiam quoad hanc materiam Jus Saxonicum & Alemannicum, id quod etiam factum in Libello Bergeriano. Jus Saxonicum ita habet Lib. I. des Land-Rechts Art. 4. Wird ein Kind geböhren, stumm / Süm, oder Witzlos / oder blind / oder sonst unvollkommen an seinem Leibe / das ist wohl Erbe zum Land-Recht / aber nicht zu Leben-Recht / hätte aber ein Mann Leben empfangen / ehe er so gebrechlich worden wäre / das verleurt er damit nicht. Der außsätige Mann der empfäht gleicher weise auch kein Leben noch kein Erbe / hat er aber das empfangen vor der Sche-

the/und wird darnach siech / er behält
 es / und vererbet es auch / als ein ander
 Mann / id est : si accidat, ut puer mutus
 aut amens, vel mente captus, aut cœcus,
 aut alias corpore imperfectus nascatur, he-
 res quidem est Jure Civili, sed non Jure
 Feudali. Quod si vero quis feudum na-
 ctus foret, antequam tale vitium ipsi con-
 tingeret, illud propter superveniens im-
 pedimentum non amittit. Ratione leprosi
 eadem observantur.

Quod hunc textum attinet, apparet,
 eum ita intelligendum, ut quoad hocce
 Jus, feudum neque paternum, neque no-
 vum, ob superveniens vitium alicui au-
 ferri debeat, cum verba generatim sint
 concepta, & valide confirmantur per *Cap.*
30. Jur. Feud. Saxon. Fatetur hic ipse
Bergerus, sententiam ejus longe æquo-
 rem esse ratione feudi novi, quam Juris
 Longobardici, cum nimis rigidum fo-
 ret, si dominus, qui semel alicui feudum
 concessit, adversæ fortunæ casum, quem præ-

præstare nemo potest, ipsi imputare ac præterea feudum auferre vellet. Debat ergo clare probare rigorem Juris Longobardici autor modo nominatus.

Jus Alemannicum c. 63. ita loquitur :
**Ein Herr mag dem Mann sein Leben mit
 genemmen noch verziehen / ob er blind
 ist / oder seiner Glieder mangelt / oder
 miselüchtig wirt / oder was Siechta-
 gen gewinnet / i. e. Dominus Vasallum
 feudo privare nequit, si cæcus sit, aut
 lepra aliove quodam morbo corripiatur.
 Videmus ergo Jus Alemannicum & Saxo-
 nicum in eo concordare cum Jure Lon-
 gobardico, quod feudum semel acquisi-
 tum ob supervenientem defectum adimi
 non possit: cæterum Jus Alemannicum in
 eo à reliquis discrepare, quod etiam is qui
 mutus vel aliter imperfectus natus est, suc-
 cedere possit, Schilterus in Comment. ad
 dictum Cap. 63. tradidit. Unicam Coro-
 nidis loco addimus quæstionem, an pro-
 digus possit succedere in feudo? utpote
 cum**

cum hic quoque imperfectis, &, in specie,
furioso comparari solet; quia, ut leges
Romanæ loquuntur: *furiosum quoad
bona exitum facere solet.* Brevissime
autem eam decidimus affirmando, utpote
cum prodigus in acquirendo non sit pro-
digus, & idoneus præterea sit ad Fi-
dem & servitia Domino
præstanda.

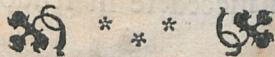
F I N I S.

P. 5. lin. 16. post vocabulum *Norimbergæ*, adde ista, *in Curia.*
Quod si forte literula quædam fuerit à Typographo mutata,
quemadmodum verbi gratia p. 8. lin. pen. pro *præpositas*, legen-
dum est *propositas*, facile Benevolus Lector Iple rem corriget.

*SI Generosorum series antiqua Parentum
Si proprius vera Nobilitatis amor,
Si varij studij præclara scientia Reges
Impulit, ut quondam plurima feuda darent;
Tu triplici monstras feudi Te jure capacem,
Cum mens contineat ter geminum una decus.*

Cum plurium feudorum voto Generosissimo
DN. Defendenti apposuit opponens

GEORGIUS AUGUSTUS
L. B. MARSCHALCK.

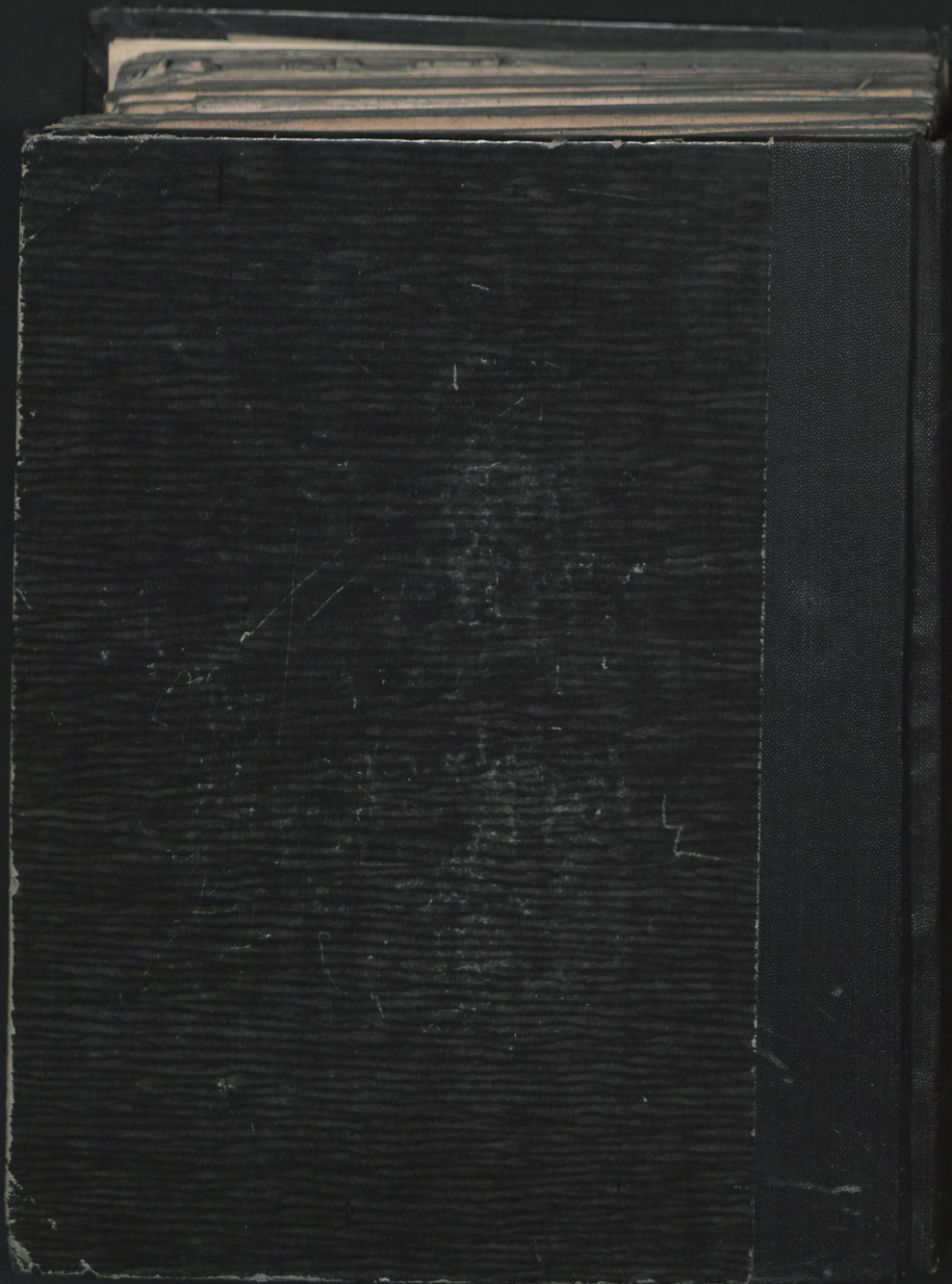
Strapburg, Diss., 1716-13.

ULB Halle

3

005 360 048

I. N. D. N. J. C.

DISSERTATIO JURIDICA ¹⁶

DE

PERSONIS

FEVDICA. ^{1719/1 a}

PACIBVS,

von

Lebens = fähigen Personen /

QVAM

ADIVVANTE DIVINO NUMINE ⁽¹⁶⁾

PRÆSIDE

JOHANNEN HENRICO

BOECLERO,

Vtriusque Juris Doctore,

& Juris Publici Professore,

SOLENNITER defendet

¹⁷ die Octobr. ANNO M DCC XIX.

ANTONIUS SIGFRID

DE BERNHOLD, Eques Alsatus.

ARGENTORATI,

LITERIS JOHANNIS PASTORII.